

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

KRUISING N444-A44

TE OEGSTGEEST

GEMEENTE OEGSTGEEST

Project: OEG.IVI.ECO
Rapportnummer: 09103649
Status: Eindrapportage
Datum: 16 december 2009
Opdrachtgever: Iv-Infra b.v.
Dhr. T.J.C. Koolwaaij
Postbus 1155
3350 CD Papendrecht
Tel. 078 - 6448111
Fax 078 - 6448112
Contactpersoon: Dhr. K. Steketee

Uitvoerder: Econsultancy bv
Rapenstraat 2
5831 GJ Boxmeer
Tel. 0485 - 581818
Fax 0485 - 581810
Mail Boxmeer@Econsultancy.nl

Opsteller: Ir. J. Mos
Paraaf:

Kwaliteitscontroleur: Ing. M. Koen
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
	3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
	3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
	3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	3
	3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	3
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	3
5.	ONDERZOEKSRISULTATEN	3
	5.1 Vogels	3
	5.2 Vleermuizen.....	4
	5.3 Overige zoogdieren.....	5
	5.4 Amfibieën, reptielen en vissen.....	5
	5.5 Libellen en dagvlinders	6
	5.6 Vaatplanten	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
	6.1 Flora- en faunawet	6
	6.2 Algemene zorgplicht	8
	6.3 Gebiedsbescherming	8
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	9

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van Iv-Infra b.v. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna betreffende het plangebied gelegen nabij de kruising N444-A44 te Oegstgeest in de gemeente Oegstgeest.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Oegstgeest bekend, is er naast een uitgevoerde ecologische quickscan in de directe nabijheid van de huidige onderzoekslocaties, niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie zelf uitgevoerd. Gegevens omtrent de reeds eerder uitgevoerde quickscan zijn niet bekend.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

Het plangebied omvat diverse onderzoekslocaties (in totaal circa 10.000 m²) welke zijn gelegen in de directe nabijheid van de kruising van de N444 met de A44, circa 2,35 km ten noordoosten van de kern van Oegstgeest in de gemeente Oegstgeest.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 30 F (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van het plangebied X = 093.260, Y = 468.780. De verschillende onderzoekslocaties zijn gelegen in het kilometerhok 093/468.

De onderzoekslocaties omvatten een deel van de Leidsevaart N444 met bermen, een kleinschalige perceel voornamelijk bestaande uit opslag van eik, een gedeelte van twee sportvelden, een sloot met naastgelegen groenstrook, een groenstrook en middenbermen tussen de Rijksstraatweg en de snelweg A44 en de kruising Haarlemmertrekvaart N444 met de Oegstgeesterweg met naastgelegen groenstroken.

Ten noorden en oosten van de onderzoekslocaties is buitengebied (o.a. Elsgeesterpolder) gelegen met hoofdzakelijk agrarische graslandpercelen. Ten noordoosten is industrieterrein gelegen met bedrijfsbebouwing. In zuidoostelijk richting bevindt zich de bebouwde kom van Oegstgeest. Ten zuidwesten van de onderzoekslocaties is de 'Klinkenbergerplas' gelegen.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is gelegen op circa 4,7 km ten noordoosten van de onderzoekslocaties en betreft het gebied "Coepelduynen".

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbindingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. Nabijgelegen onderdelen van de EHS betreffen het kleinschalige bosgebied "Elsgeest" en het kanaal "Dinsdagsche Wetering" op respectievelijk 820 meter ten noorden en 700 meter ten zuidwesten van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens herontwikkeling te realiseren ten aanzien van de aansluiting N444 op A44. Hiervoor zullen onder andere 2 enkelstrooksrotondes en een turbotonde in combinatie met een fietstunnel worden aangelegd. Verder vindt verbreding plaats van een afrit van 1 naar 2 voorsorteevakken en de realisatie van een bypass met aansluiting op het ter plaatse gelegen terrein van Akzo Nobel en richting de twee noordelijk gelegen sportvelden.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling van de aansluiting N444 op A44 zal aanwezige vegetatie worden verwijderd waarbij kapwerkzaamheden worden uitgevoerd ten aanzien van het kleinschalige perceel bestaande uit voornamelijk opslag van eik. Tevens zullen naar verwachting dempwerkzaamheden aan de, op het noordelijk deel van de onderzoekslocatie gelegen, sloten plaatsvinden.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt, en zijn gegevens van de provincie Zuid-Holland geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 13 november 2009. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok waarin de onderzoekslocatie is gelegen, slecht is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Er wordt aangegeven dat er in het kilometerhok, in de periode 1996-2007, 3 broedvogelsoorten zijn waargenomen waarvan één soort staat vermeld op de Rode Lijst van bedreigde vogels 2004.

De onderzoekslocatie is deels geschikt voor broedvogels. Met name het te verwijderen perceel met opslag van eik ten noorden van het weiland kan broedgelegenheid bieden aan algemene soorten als merel en roodborst. De overige aanwezige groenstroken op de onderzoekslocatie bestaan grotendeels uit gras en/of plantsoenbeplanting, minimale struikvegetatie en (jonge) boomaanplant. De onderzoekslocatie loopt deels over twee sportvelden. In de groenstrook tussen de Rijksstraatweg en de A44 kunnen de aanwezige bomen en struiken broedgelegenheid bieden aan verschillende algemene soorten broedvogels. Echter zal dit hier naar verwachting hoogstens een incidenteel broedgeval betreffen door de versturende werking van het aanwezige verkeer dat hier continu langs raast.

De aanwezige bomen zijn gecontroleerd op holtes; deze zijn niet aangetroffen. Nabij de kruising van de Oegstgeesterweg en de N444 staan diverse bomen en struiken. Deze zullen ten aanzien van de voorgenomen ingreep naar verwachting gehandhaafd blijven. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die er op duiden dat de onderzoekslocatie wordt gebruikt door vogelsoorten waarvan het leefgebied of hun nesten jaarrond beschermd is. Opgemerkt wordt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden, waardoor geen harde uitspraken kunnen worden gedaan omtrent het al dan niet voorkomen van broedvogels.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (*Limpens et al 2009*) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart en baardvleermuis.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (*Limpens et al. 1997*) blijkt dat er binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en meervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd en er zijn geen bomen met geschikte holtes aanwezig waar vleermuizen gebruik van kunnen maken, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Overtreding van de Flora- en faunawet ten aanzien van het direct verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen is niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal, in dit geval hoofdzakelijk het weiland met naastgelegen sloot en kleinschalig groenstruweel en de in noordelijk richting gelegen sportvelden; gelet op het aanwezige habitat mogelijk gebruikt kunnen worden door enkele in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis en laatvlieger om te foerageren. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen.

Tijdens en na de werkzaamheden zal er voldoende geschikt foerageergebied aanwezig blijven. Daarnaast is in de directe omgeving is ruim voldoende geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de herinrichting van de onderzoekslocatie worden geen vliegroutes verstoord, vooropgesteld dat de hoge bomen langs de sportvelden die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, gehandhaafd blijven bij de herbestemming van de onderzoekslocatie.

5.3 Overige zoogdieren

Doordat het overgrote deel van de onderzoekslocatie bestaat uit verharding en plantsoenvegetatie vormt de onderzoekslocatie geen optimaal habitat voor grondgebonden zoogdieren. In het kleinschalige bosje met opslag kan incidenteel een algemene soort als egel worden aangetroffen. Verder is het incidenteel voorkomen van konijn of mol op de onderzoekslocatie niet uit te sluiten. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij versterking niet noodzakelijk is.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON (Creemers & Delft, 2009) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, groen kikker complex, rugstreeppad, zandhagedis en kleine modderkruiper (Kranenbarg *et al.*, 2009, www.RAVON.nl).

De sloten op de onderzoekslocatie, gelegen langs het weiland en nabij de kruising Oegstgeesterweg-N444 kunnen onderkomen bieden aan algemene amfibieënsoorten als kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker. De onderzoekslocatie biedt hoofdzakelijk door de aanwezigheid van het kleinschalige bosje met opslag van eik, schuilmogelijkheden voor een algemene soort als gewone pad. Incidenteel kunnen hier algemene soorten worden aangetroffen.

Het habitat van rugstreeppad laat zich onder andere karakteriseren als onbeschaduwde, laagbegrone tot volledig onbegrone terreinen met voldoende gelegenheid om zich overdag en in de winter te kunnen verschuilen alsmede (tijdelijk) ondiep voortplantingswater met, indien van toepassing, een geschikte (brede) oeverzone (Creemers & Van Delft, 2009). Op de onderzoekslocatie bevindt zich geen geschikt habitat voor de rugstreeppad.

Op basis van huidige onderzoeksinspanningen is niet op voorhand uit te sluiten dat de aanwezige sloten op de onderzoekslocatie onderkomen bieden aan de beschermde kleine modderkruiper. Door de aanwezigheid van geschikt habitat en waarnemingen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie (RAVON) is, met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aannemelijk, dat kleine modderkruiper op de onderzoekslocatie aanwezig is.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. De waarneming van zandhagedis heeft naar verwachting betrekking op duin- en natuurgebieden in de kuststreek ten westen van de onderzoekslocatie.

5.5 Libellen en dagvlinders

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok waarin de onderzoekslocatie is gelegen, matig is onderzocht op de aanwezigheid van libellen. Er wordt geen melding gedaan van de aanwezigheid van een beschermde libellensoort.

Voor beschermde soorten juffers en libellen is de aanwezigheid van specifieke waterplanten vereist voor het optimaal kunnen laten gedijen van de larven. Gezien het ontbreken hiervan op de onderzoekslocatie kan gesteld worden dat streng beschermde soorten juffers en libellen niet in staat zijn zich in de huidige situatie te vestigen.

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie voornamelijk bestaat uit verharding, weiland, sportvelden en plantsoen- en bermvegetatie, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt op deze soorten.

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen voor broedvogels niet uit te sluiten. Daarnaast zijn bij dempwerkzaamheden aan de aanwezige sloten overtredingen voor kleine modderkruiper te verwachten. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfindicaties, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespindief en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling onthefing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*). De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen, indien alternatief nestgelegenheid aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en holenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, dienen vooraf door Diens Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien buiten het broedseizoen de aanwezige beplanting wordt verwijderd en, kapwerkzaamheden worden uitgevoerd of gestart, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend blijft echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Kleine modderkruiper

Op basis van huidige onderzoeksinspanningen kan het voorkomen van kleine modderkruiper op de onderzoekslocatie niet op voorhand worden uitgesloten. Door het aanwezige geschikte habitat en het voorkomen van de soort in de omgeving van de onderzoekslocatie, is met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid aannemelijk dat de sloten op de onderzoekslocatie onderkomen bieden aan kleine modderkruiper. Naar verwachting zullen, ter realisatie van de weg vanaf het industrieterrein naar de N444, dempwerkzaamheden worden uitgevoerd. Indien, ten aanzien van voorgenomen werkzaamheden, gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode geldt een vrijstelling. Een onthefing van de Flora- en faunawet is dan niet noodzakelijk. Werkzaamheden dienen aantoonbaar te worden uitgevoerd zoals in de gedragscode staat vermeld. Indien niet volgens een goedgekeurde gedragscode kan worden gewerkt dient wel een ontheffingsaanvraag plaats te vinden.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de incidenteel te verwachten zoogdiersoorten als mol, konijn en egel en amfibieën soorten als gewone pad en bruine kikker geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Indien ten aanzien van de sloten dempwerkzaamheden worden uitgevoerd dient rekening te worden gehouden met aanwezige algemene soorten amfibieën en vissen. Hierbij kan gedacht worden aan, na het indammen en verlagen van het waterpeil de eventuele aanwezige dieren wegvangen en verplaatsten naar de nabijgelegen sloot. Daarnaast kan worden gedacht aan het opdrijven van aanwezige dieren in combinatie met uitvangen.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Vanwege het ontbreken van een directe relatie met de EHS onderdelen in de omgeving van de onderzoekslocatie, zal de EHS niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en EHS) is geen nadere toetsing noodzakelijk.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft van Iv-Infra b.v. opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna betreffende het plangebied gelegen nabij de kruising N444-A44 te Oegstgeest in de gemeente Oegstgeest.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

Ten behoeve van de voorgenomen herontwikkeling van de aansluiting N444 op A44 zal aanwezige vegetatie worden verwijderd waarbij kapwerkzaamheden worden uitgevoerd ten aanzien van het kleinschalige perceel bestaande uit voornamelijk opslag van eik. Tevens zullen naar verwachting dempwerkzaamheden aan de, op het noordelijk deel van de onderzoekslocatie gelegen, sloten plaatsvinden.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Voornamelijk het kleinschalige perceel bestaande uit opslag van eik is geschikt voor broedvogels. De aanwezige struiken en bomen kunnen onderkomen bieden aan algemene soorten als roodborst en merel. De onderzoekslocatie zal mogelijk gebruikt kunnen worden door enkele vleermuizen om te foerageren. Daarnaast is het incidenteel voorkomen van mol, konijn en egel op de onderzoekslocatie niet uitgesloten.

De sloten op de onderzoekslocatie, kunnen onderkomen bieden aan algemene amfibieënsoorten als kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker. Het voorkomen van de beschermde soort kleine modderkruiper in de aanwezige sloten op de onderzoekslocatie is niet uit te sluiten.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden of de werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren of starten, kan voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Hoewel op de onderzoekslocatie zelf geen beschermde soorten zijn te verwachten (met uitzondering van broedvogels en kleine modderkruiper), neemt dat niet weg dat aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen.

Gebiedsbescherming

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie. Externe werking op overige beschermde natuurgebieden (Natura 2000) is niet aan de orde.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen van broedvogels is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

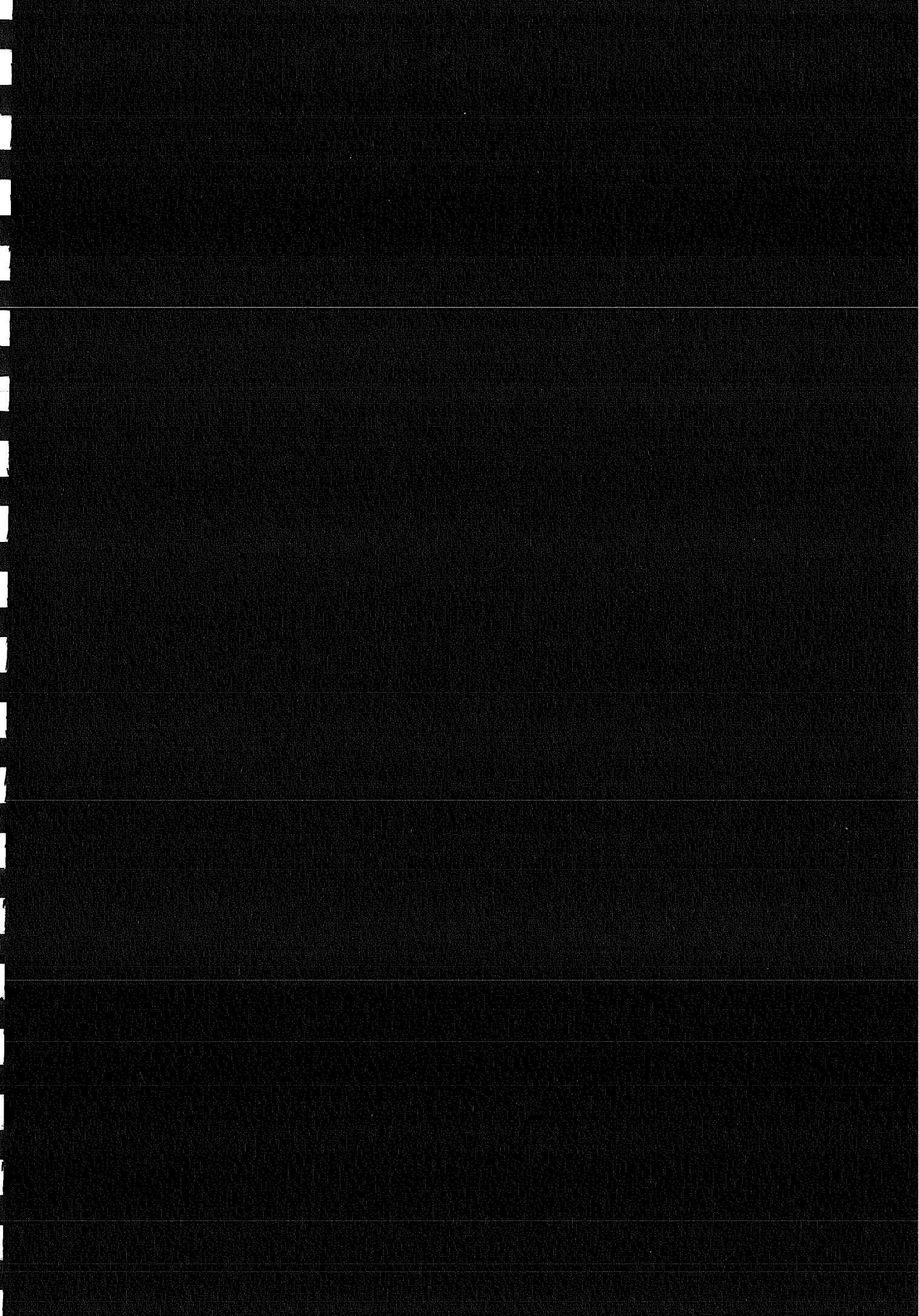
Met betrekking tot de naar verwachting aanwezige kleine modderkruiper geldt een vrijstelling indien, ten aanzien van voorgenomen werkzaamheden aan de aanwezige sloten, gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Indien dit niet het geval is, is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk.

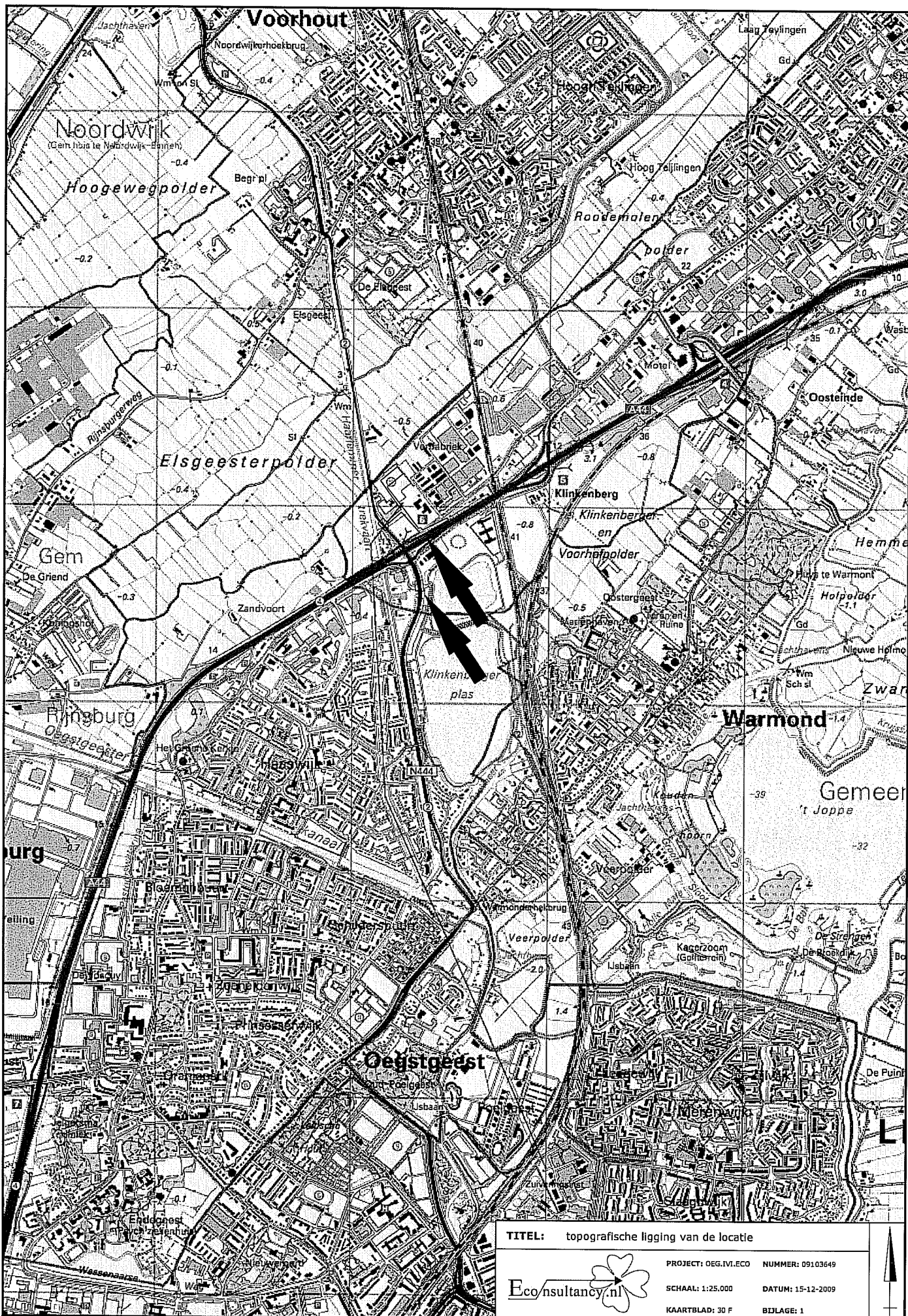
Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

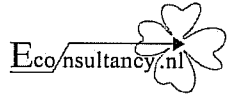
Soortgroep		Ingrep verstoring	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag noodzakelijk (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	mogelijk	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee ¹	nee	nee	¹ mits hoge bomen rondom sportvelden behouden blijven
Grondgebonden zoogdieren		nee	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee ¹	¹ mits gewerkt kan worden volgens goedgekeurde gedragscode ivm kleine modderkruiper, voor overige soorten geldt aandacht voor zorgplicht
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

TITEL: topografische ligging van de locatie

PROJECT: OEG.IV.ECO NUMMER: 09103649
 SCHAAL: 1:25.000 DATUM: 15-12-2009
 KAARTBLAD: 30 F BIJLAGE: 1

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

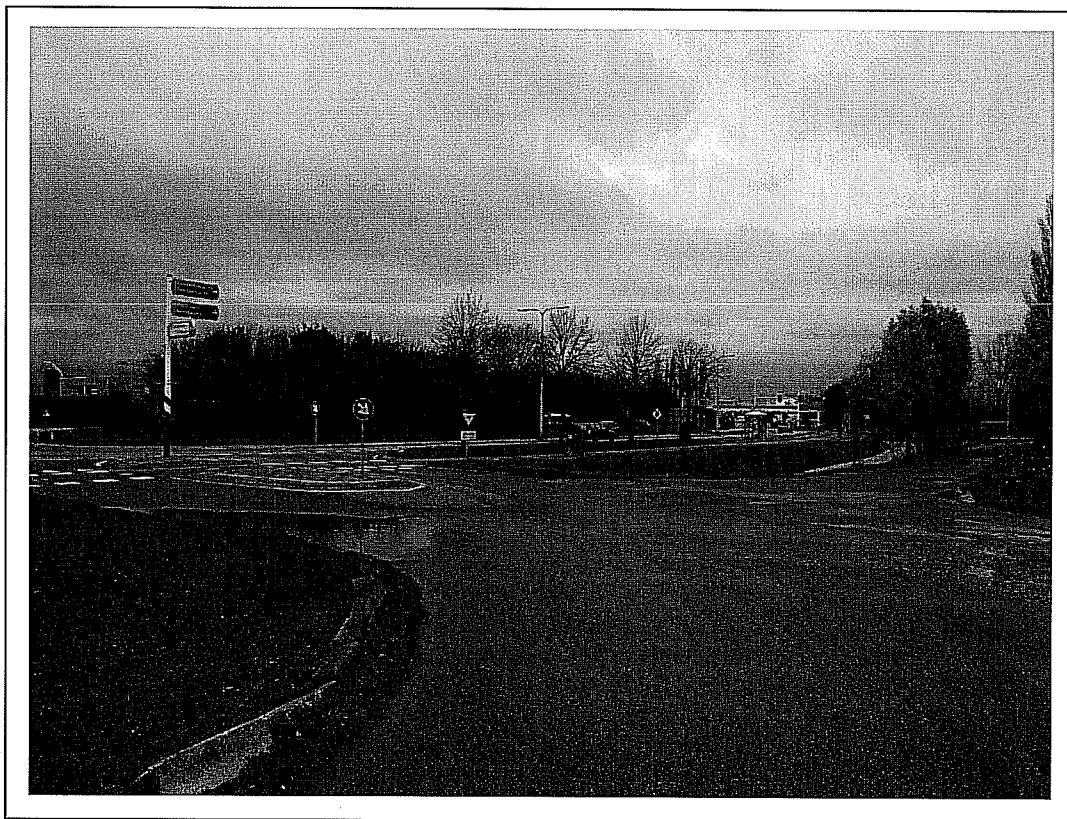

Foto 1. Zuidwestaanzicht kruising Oegstgeesterweg met Haarlemmertrekvaart N444

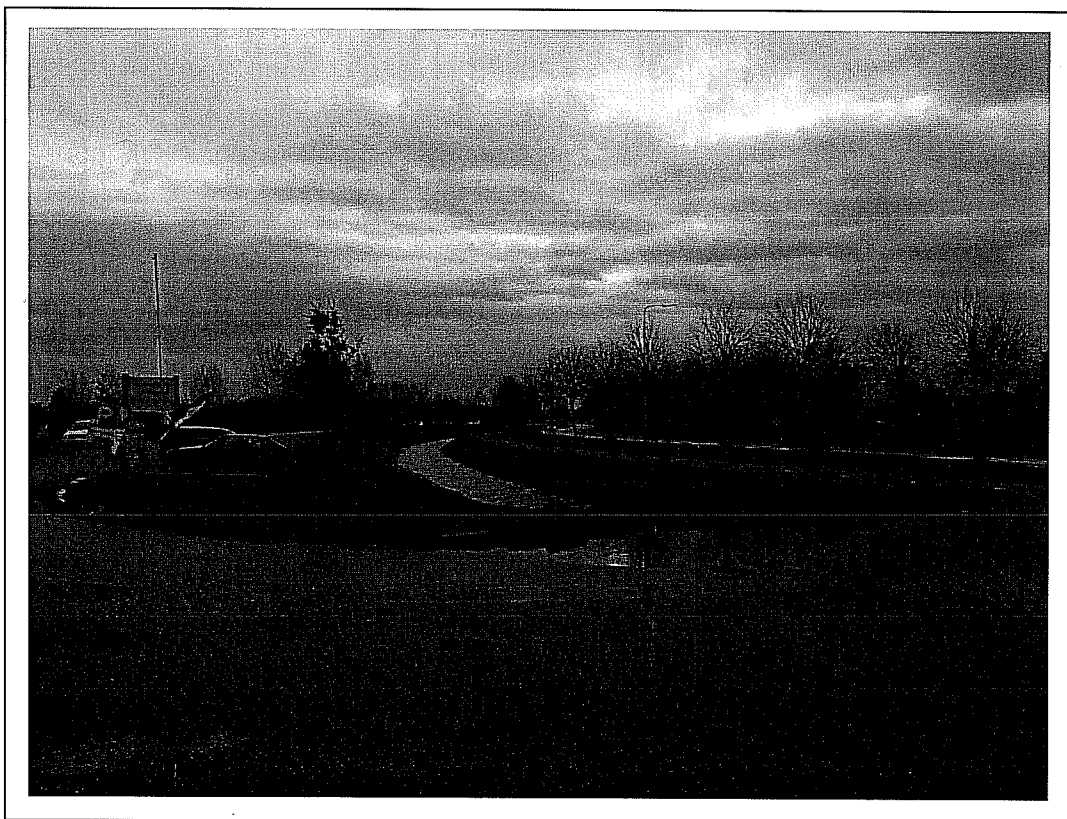

Foto 2. Noordoostaanzicht kruising Oegstgeesterweg met Haarlemmertrekvaart N444

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

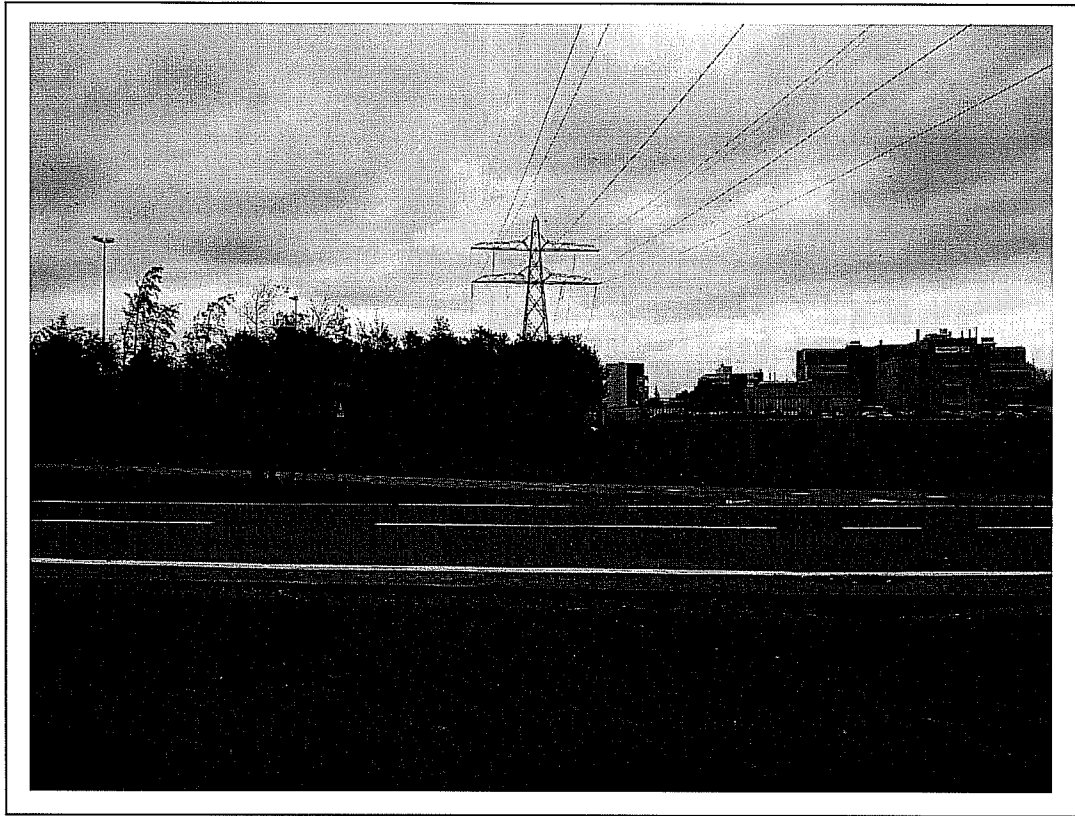

Foto 3. Geplande locatie van de enkelstrooksrotonde met te verwijderen opslag van eik

Foto 4. Deels te dempen sloot langs geplande locatie van de enkelstrooksrotonde

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 5. Te verwijderen opslag van eik voor geplande bypass naar industrieterrein

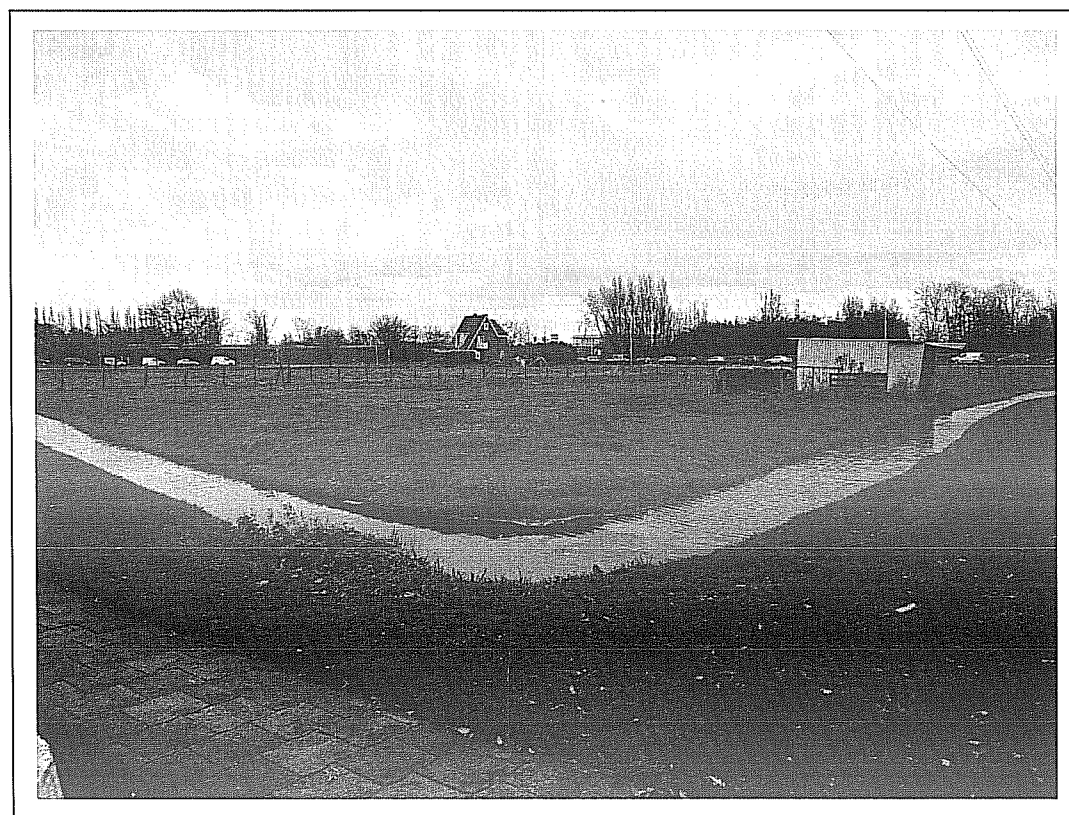

Foto 6. Deels te dempen hoek van sloot voor de geplande aanleg bypass

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 7. Sportvelden op locatie van geplande bypass naar industrieterrein

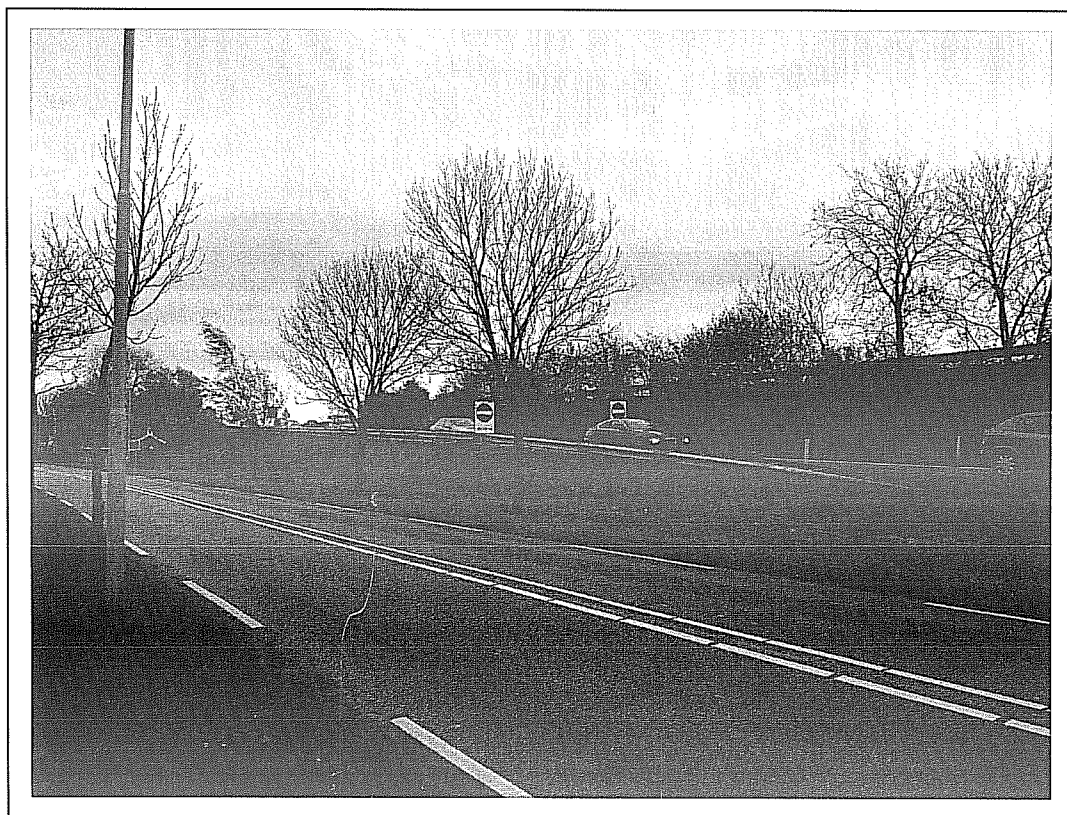

Foto 8. Afrit A44 met te verwijderen groenstrook

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Creemers, R.C.M. & van Delft, J.J.C.W. (RAVON)(redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. - Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J., 2006. Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Hustings, F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J., 2004. Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Kranenburg, J., Struijk, R., de Bruin, A., Kuijsten, W., Spikmans, F. & Frigge, P., 2009. Verspreidingsonderzoek vissen 2008. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.), 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2009. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.zuid-holland.nl (natuurgegevens provincie Zuid-Holland)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (verspreidingsgegevens amfibieën en reptielen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.vlindernet.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets'). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmblom, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijngebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.